

**ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA POLITICILOR PUBLICE ÎN
REPUBLICA MOLDOVA**

**DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF PUBLIC POLICIES IN THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

Mihaela FRUNZA,
specialitatea Administrație Publică, gr. AP 2202,
Coordonator științific: **Oleg BERCU**, dr., lector univ.,
Centrul Universitar „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
al Universității Tehnice a Moldovei

Rezumat: *Politicile publice reprezintă un instrument fundamental prin care autoritățile statului răspund nevoilor societății. În Republica Moldova, procesul de elaborare și implementare a politicilor publice a cunoscut transformări semnificative în contextul reformelor administrative și al integrării europene. Lucrarea analizează etapele*

principale ale procesului de politici publice, evidențiind rolul actorilor implicați, importanța transparenței decizionale și necesitatea evaluării politicilor. De asemenea, sunt examinate provocările existente, precum capacitatea instituțională limitată și resursele insuficiente. Concluziile subliniază necesitatea consolidării mecanismelor de elaborare și implementare pentru a asigura eficiența și sustenabilitatea politicilor publice.

Cuvinte-cheie: politici publice; proces decizional; implementare; administrație publică; transparență; participare publică; evaluare; Republica Moldova

Abstract: *Public policies are a fundamental tool through which state authorities respond to the needs of society. In the Republic of Moldova, the process of developing and implementing public policies has undergone significant transformations in the context of administrative reforms and European integration. The paper analyzes the main stages of the public policy process, highlighting the role of the actors involved, the importance of decision-making transparency and the need for policy evaluation. It also examines existing challenges, such as limited institutional capacity and insufficient resources. The conclusions emphasize the need to strengthen the mechanisms for developing and implementing public policies to ensure the efficiency and sustainability of public policies.*

Keywords: *public policies; decision-making process; implementation; public administration; transparency; public participation; evaluation; Republic of Moldova*

În orice stat modern, politicile publice reprezintă principalul instrument prin care autoritățile intervin pentru a răspunde nevoilor societății și pentru a soluționa problemele de interes general. În Republica Moldova, procesul de elaborare și implementare a politicilor publice capătă o importanță deosebită, fiind strâns legat de reformele administrative, de consolidarea democrației și de aspirațiile de integrare europeană.¹ Modul în care sunt concepute și aplicate aceste politici reflectă nivelul de dezvoltare instituțională și capacitatea statului de a asigura bunăstarea cetățenilor.

Elaborarea politicilor publice este un proces complex, care începe cu identificarea problemelor ce necesită intervenția autorităților publice. Aceste probleme pot varia de la dificultăți economice și sociale până la provocări legate de educație, sănătate sau infrastructură. În Republica Moldova, identificarea problemelor se realizează atât prin analiza datelor statistice, cât și prin interacțiunea cu cetățenii și societatea civilă. Această etapă este esențială, deoarece o definire corectă a problemei determină calitatea soluțiilor propuse ulterior.

Odată cu identificarea problemei, urmează formularea alternativelor de soluționare a acesteia inclusiv prin adoptarea unor politici publice.² În acest context, autoritățile publice, analizează diferite opțiuni, ținând cont de impactul economic, social și administrativ. Alegerea celei mai potrivite soluții presupune un echilibru între eficiență și resursele disponibile. În acest context, consultarea publică joacă un rol important, contribuind la creșterea transparenței și la implicarea cetățenilor în procesul decizional. Participarea activă a societății civile poate îmbunătăți calitatea deciziilor și poate spori legitimitatea acestora.

Adoptarea politicilor publice marchează trecerea de la etapa de analiză la cea de acțiune. În Republica Moldova, această etapă este realizată de instituțiile competente, precum Guvernul și Parlamentul, care aprobă strategii, programe și acte normative, la nivel central, cât și autoritățile publice locale în domeniul ce ține de competența lor. Totuși,

¹ Profiroiu, M., *Politici publice în Uniunea Europeană*, Editura Economică, București, 2009, p. 42.

² Howlett, M., Ramesh, M., *Studying Public Policy*, Oxford University Press, Oxford, 2003, p. 27.

adoptarea unei politici nu garantează automat succesul acesteia. Eficiența depinde în mare măsură de modul în care politica este implementată.¹

Implementarea politicilor publice presupune punerea în aplicare a deciziilor adoptate, prin intermediul instituțiilor publice. Aceasta implică alocarea resurselor, organizarea activităților și coordonarea actorilor implicați. În Republica Moldova, implementarea este adesea influențată de capacitatea administrativă a instituțiilor și de disponibilitatea resurselor financiare. De asemenea, colaborarea între nivelul central și cel local este esențială pentru asigurarea unei aplicări eficiente a politicilor.

Un element indispensabil al procesului de politici publice îl constituie monitorizarea și evaluarea. Acestea permit verificarea modului în care politicile sunt implementate și măsurarea impactului lor asupra societății. În lipsa unei evaluări riguroase, există riscul ca politicile să nu producă rezultatele dorite sau să genereze efecte negative neprevăzute. În Republica Moldova, dezvoltarea mecanismelor de evaluare reprezintă încă o provocare, dar și o oportunitate de îmbunătățire a guvernării.

Procesul de elaborare și implementare a politicilor publice în Republica Moldova se confruntă cu multiple dificultăți. Printre acestea se numără resursele limitate, nivelul inegal de dezvoltare instituțională și influențele politice asupra deciziilor administrative. Cu toate acestea, există și progrese semnificative, în special în ceea ce privește transparența și alinierea la standardele europene.² Reformele inițiate în ultimii ani demonstrează o tendință de modernizare a administrației publice și de consolidare a procesului decizional.

În concluzie, elaborarea și implementarea politicilor publice reprezintă un proces esențial pentru dezvoltarea Republicii Moldova. Calitatea acestui proces depinde de capacitatea autorităților de a identifica corect problemele, de a formula soluții eficiente și de a le implementa în mod coerent. Îmbunătățirea continuă a politicilor publice, prin creșterea transparenței, implicarea cetățenilor și consolidarea instituțiilor, este o condiție fundamentală pentru asigurarea unei guvernări eficiente și pentru dezvoltarea durabilă a societății.³

Bibliografie:

1. Howlett, M., Ramesh, M., *Studying Public Policy*, Oxford University Press, Oxford, 2003, p. 27.
2. Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, Republica Moldova.
3. Matei, L., *Management public*, Editura Economică, București, 2006, p. 118.
4. Miroiu, A., *Introducere în analiza politicilor publice*, Editura Polirom, Iași, 2001, p. 15.
5. Profîroiu, M., *Politici publice în Uniunea Europeană*, Editura Economică, București, 2009, p. 42.
6. *Strategia de reformă a administrației publice din Republica Moldova 2023–2030*.

¹ Matei, L., *Management public*, Editura Economică, București, 2006, p. 118.

² Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, Republica Moldova.

³ *Strategia de reformă a administrației publice din Republica Moldova 2023–2030*.